

Delårspresentasjon

Q3 2016

med for
HELGELAND

Delårspresentasjon per 30.09.16 (konsern)

Lisbeth Flågeng
Administrerende
direktør

Sverre Klausen
Finansdirektør

Hovedtrekk
Resultat
Balanse
Utlån
Innskudd
Finansiering
Soliditet
Emisjon
Vedlegg

Hovedtrekk per 30.09.16

Resultat

Resultat før skatt 367 (188) mill kr

- Fortsatt god lønnsomhet i bankens basisdrift, nettorente økt i kroner og i %
- Stabile netto provisjonsinntekter
- Økt resultatandel fra tilknyttet selskap
- Moderate nedskrivninger på utlån
- Inntektsført pensjonsforpliktelse ved omdanning til innskuddspensjon i Q1 og gevinst Visa i Q2

Lønnsomhet

- Egenkapitalavkastning etter skatt 14,0 (8,6) %

Soliditet

Kapitaldekning – ren kjernekapital 13,8 (13,9) % – total kapital 17,0 (17,3) %

- Resultat 2016 ikke tillagt

Nytt kapitalmål vedtatt i september 2016. Minimum 14,5 % ren kjerne og minimum 18,0 % total kapitaldekning

Hovedtrekk per 30.09.16

Utlån

12 mnd vekst 10,1 (5,4) %

- Personmarked 10,8 (7,6) %
- Bedriftsmarked 8,9 (1,2) %

Innskudd

12 mnd vekst 11,1 (1,3) % – god innskuddsdekning 64,2 (63,7) %

- Personmarked 7,2 (5,4) %
- Bedriftsmarked 16,9 (-5,2) %

Rekrutteringsprosess ny adm.dir (tiltredelse 01.08.17)

Emisjonsvedtak – rettet emisjon

Hovedtrekk

Resultat

Balanse

Utlån

Innskudd

Finansiering

Soliditet

Emisjon

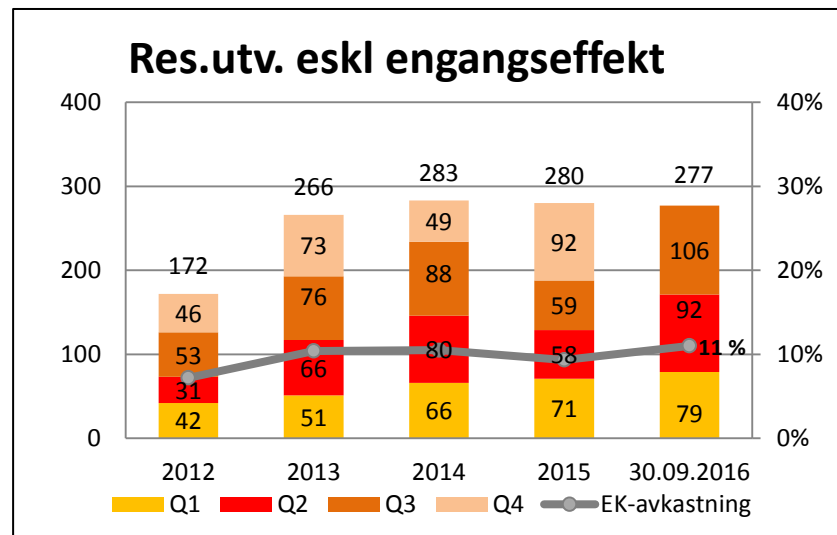
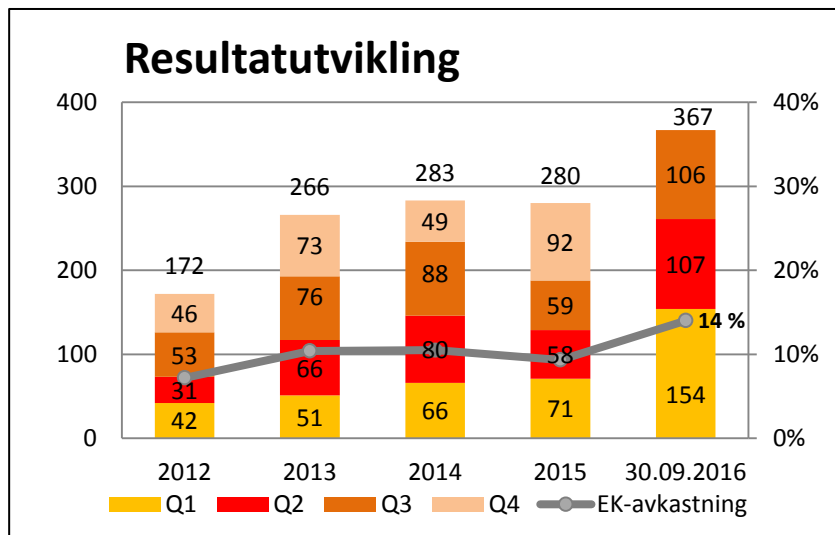
Vedlegg

De syv søstre

En drivkraft for vekst på Helgeland

Resultat

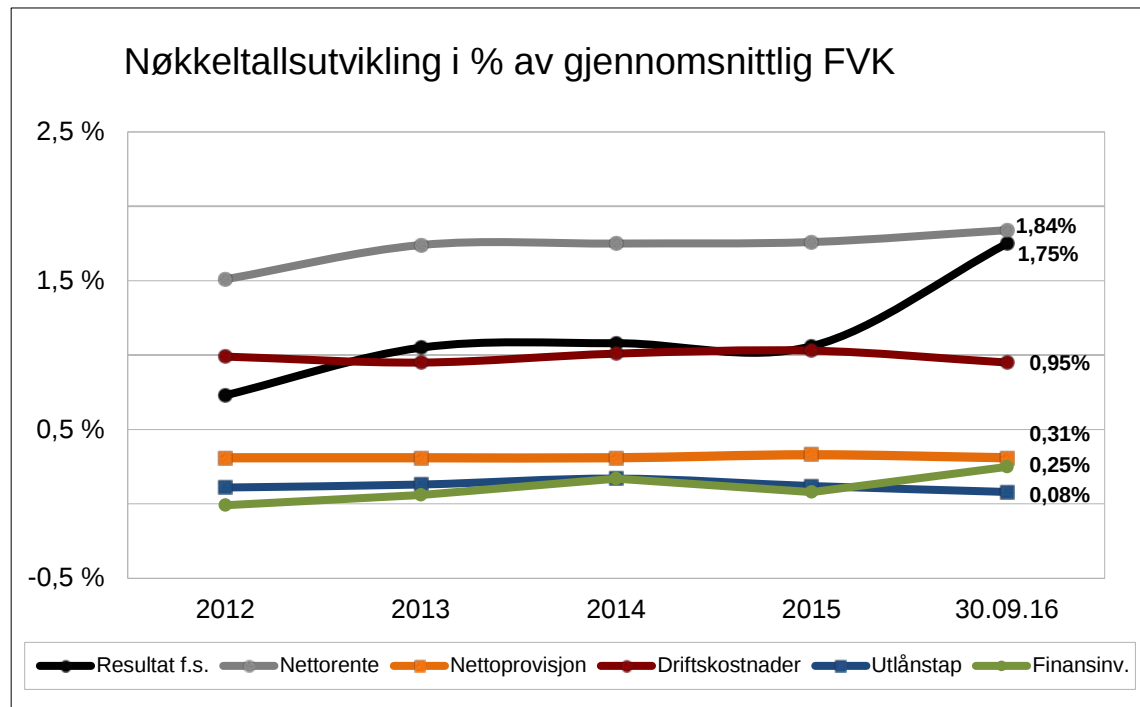

Godt resultat Q3

Resultat før skatt 367 mill kr

- Gir en Ek-avkastning etter skatt på 14,0 % og 11,0 % ekskl. engangseffekt omdanning ved pensjonsordning og gevinst Visa

Nøkkeltall

Nettorente - stabil positiv utvikling

- Nettorenten opp 8 bp fra 31.12.15, fra 1,76 til 1,84 %

Nettoprovisjon

- 0,31 % - stabilt nivå

Driftskostnader

- Utflating

Moderat nedskrivning utlån

Resultat før skatt

- Økt resultatandel fra tilknyttet selskap
- Engangseffekt pensjon Q1/2016
- Gevinst Visa i Q2

Resultatregnskap

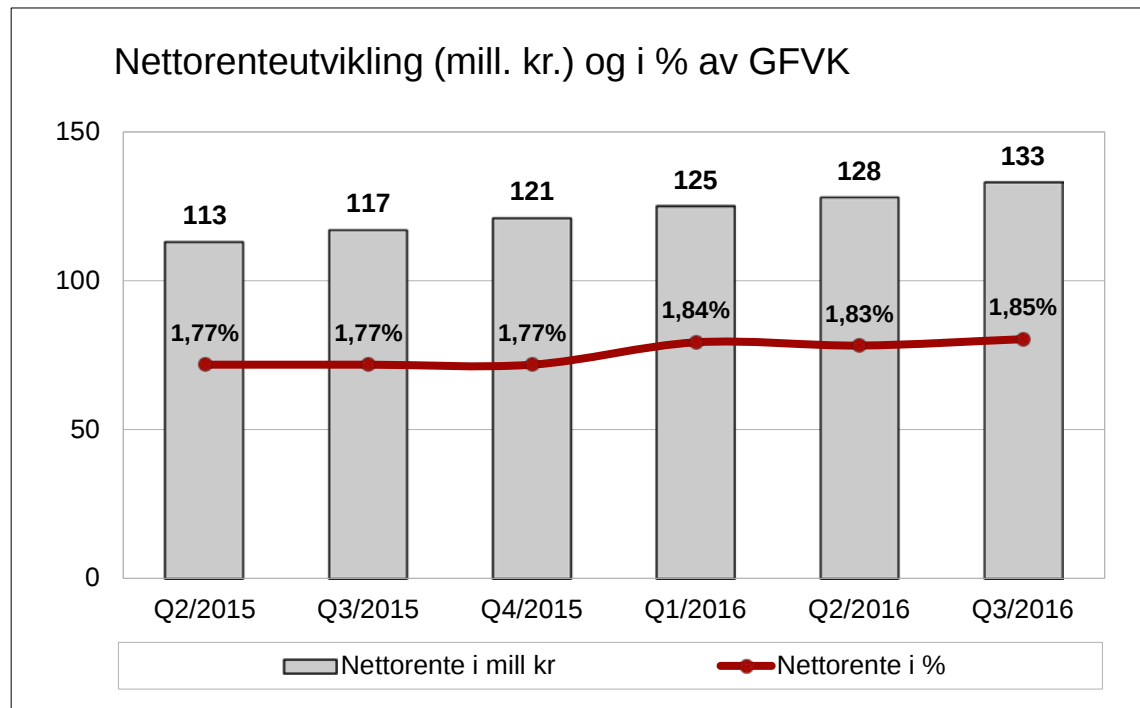
Helgeland Sparebank (konsern)

	Q1/2015	Q2/2015	Q3/2015	Q4/2015	Q1/2016	Q2/2016	Q3/2016
Netto renteinntekter	112	114	116	121	125	128	133
Netto provisjonsinntekter	21	20	23	22	20	22	22
Andre driftsinntekter	2	1	6	2	2	1	1
Ordinære driftskostnader	67	63	66	66	65	69	65
Resultat basisdrift	68	72	79	79	82	82	91
Nedskrivning på utlån	0	11	9	12	5	6	5
Engangskostnader, virkemiddelpakke				8			
Inntekt ved omdanning til innskuddspensjon					75	1	
Netto verdiendring finansielle investeringer	3	-4	-11	33	2	30	20
Resultat før skatt	71	57	59	92	154	107	106
Resultat etter skatt	53	39	45	70	117	85	84
Netto utvidet resultatposter	-8	-2	-14	36	1	-19	5
Periodens resultat	45	37	31	106	118	66	89

Kommentar

- Stabil og god basisdrift, økt nettorente i kroner og %
- Videreført tidligere praksis med periodisert sikringsfondsavgift
- Redusert med 13 årsverk fra 31.12.15
- Moderate nedskrivninger på utlån, inkl økt gruppenedskrivning totalt 8 mill, økning på 2,5 mill kr i Q3

Nettorente

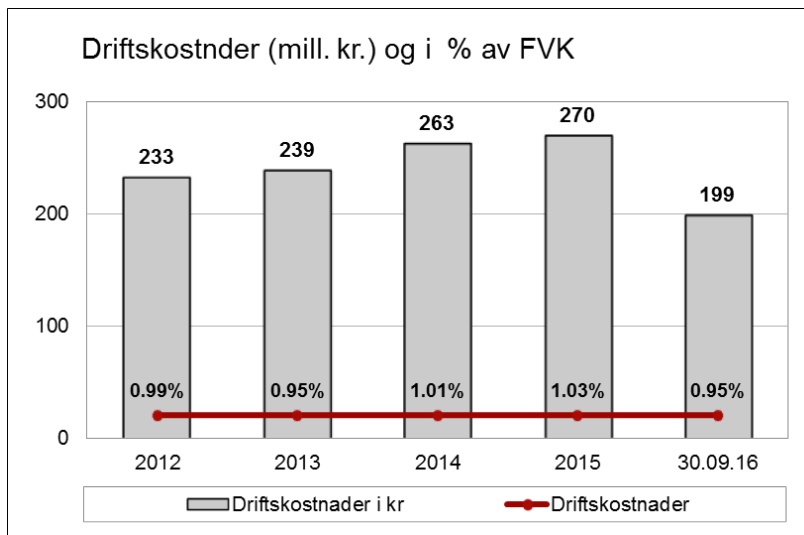
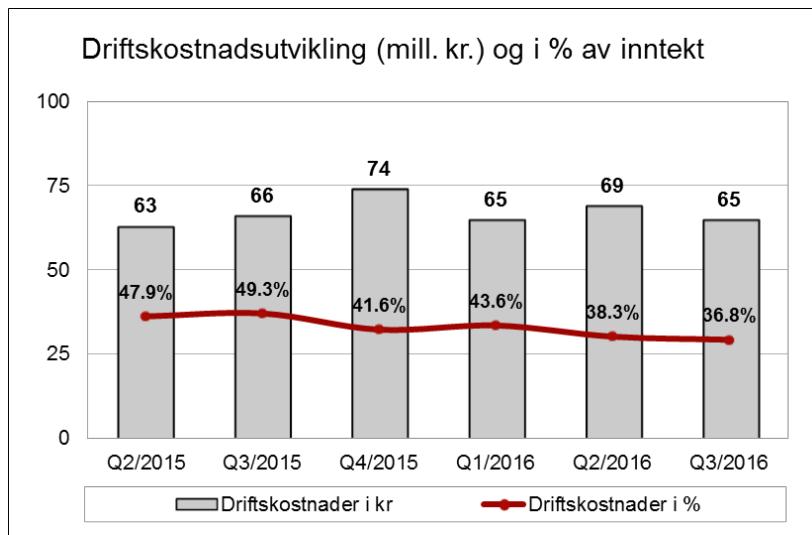

Økt nettorente

Fortsatt sterk priskonkurranse

- Opprettholdt nettorente i %.
- Renteutgifter Fondsobligasjon føres mot egenkapitalen i 2016, og gir en forbedring av nettorenten med 5 bp.

Driftskostnader

Kostnadsfokus – reduserte kostnader

- Tilpasning av bemanning – full effekt fra Q4
- Kontinuerlig forbedring av arbeidsprosesser
- Forutsigbar pensjonsordning vil på sikt gi kostnadsreduksjon
- Engangseffekt pensjon inngår ikke i beregningen for Q1/2016 og 30.09.16

Hovedtrekk

Resultat

Balanse

Utlån

Innskudd

Finansiering

Soliditet

Emisjon

Vedlegg

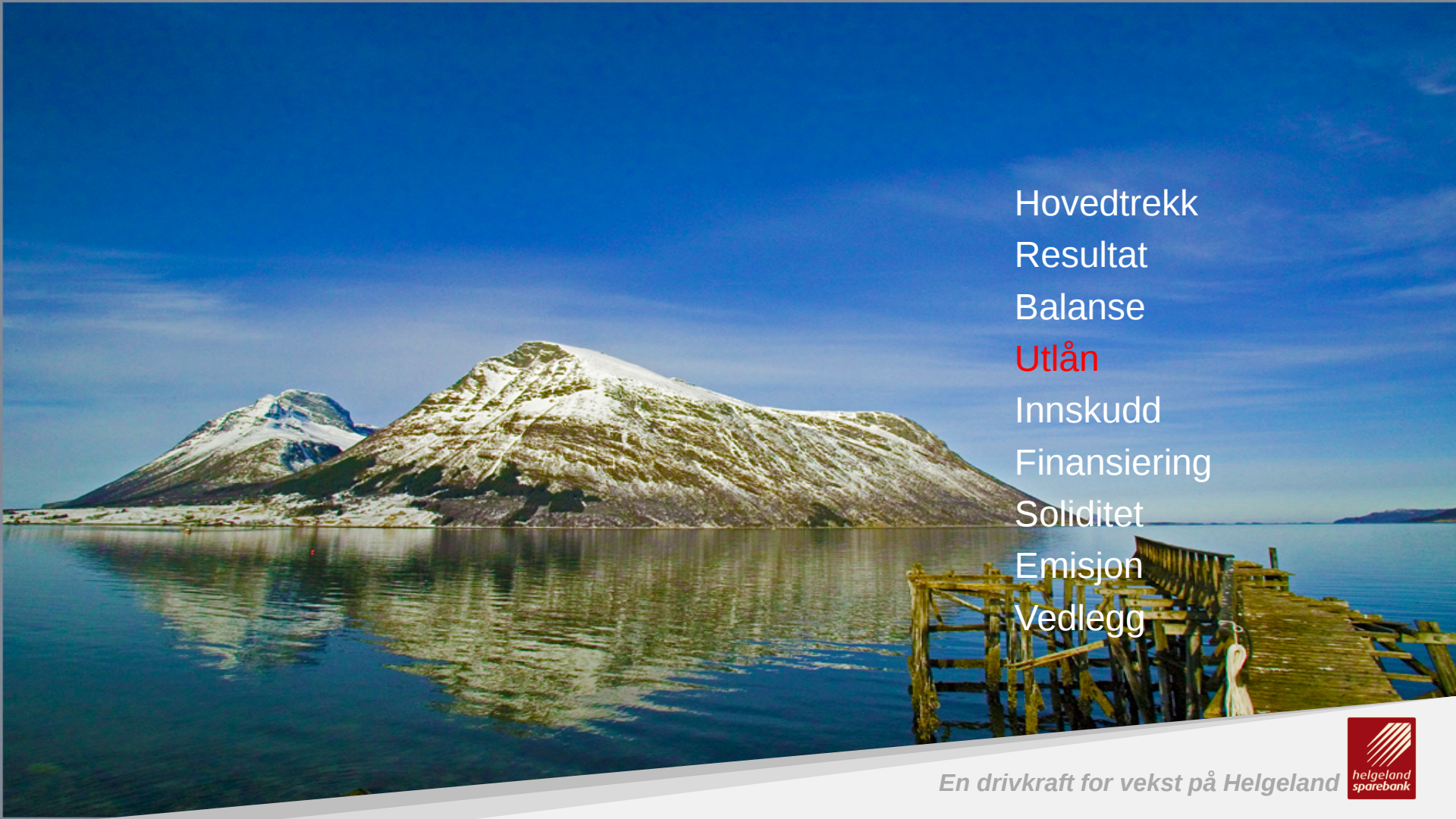
En drivkraft for vekst på Helgeland

Balanse

Helgeland Sparebank (konsern)

	30.09.16	30.09.15	Endring
Likvider	655	461	194
Netto utlån	24 266	22 012	2 254
Verdipapirer og aksjer	3 600	3 713	-113
Øvrige aktiva	345	372	-27
Eiendeler	28 866	26 558	2 308
Innskudd fra kunder	15 651	14 093	1 558
Verdipapirgjeld	9 968	9 489	479
Øvrig gjeld	192	282	-90
Ansvarlig lånekapital	300	300	0
Egenkapital	2 755	2 394	361
Gjeld og egenkapital	28 866	26 558	2 308

A scenic landscape of a fjord with snow-capped mountains and a wooden pier. The mountains are covered in patches of snow and green vegetation. The water is calm, reflecting the sky and the mountains. A wooden pier extends from the right side into the water.

Hovedtrekk

Resultat

Balanse

Utlån

Innskudd

Finansiering

Soliditet

Emisjon

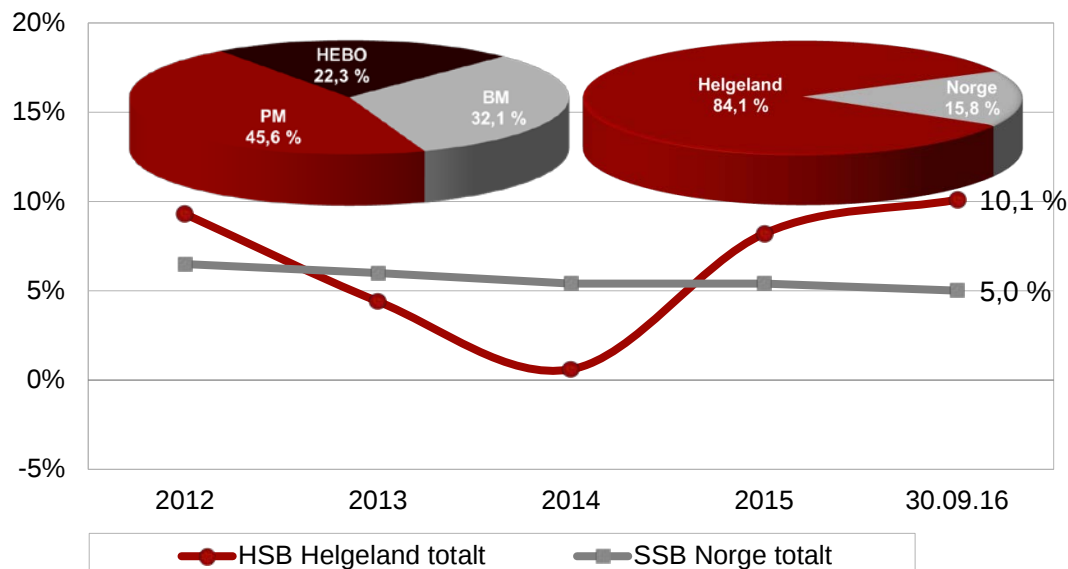
Vedlegg

En drivkraft for vekst på Helgeland

Utlånsvekst totalt

Utlånsvekst i % totalt (12 mnd)

Kommentar

Utlånsvekst

- 12 mnd vekst 10,1 (5,4) %

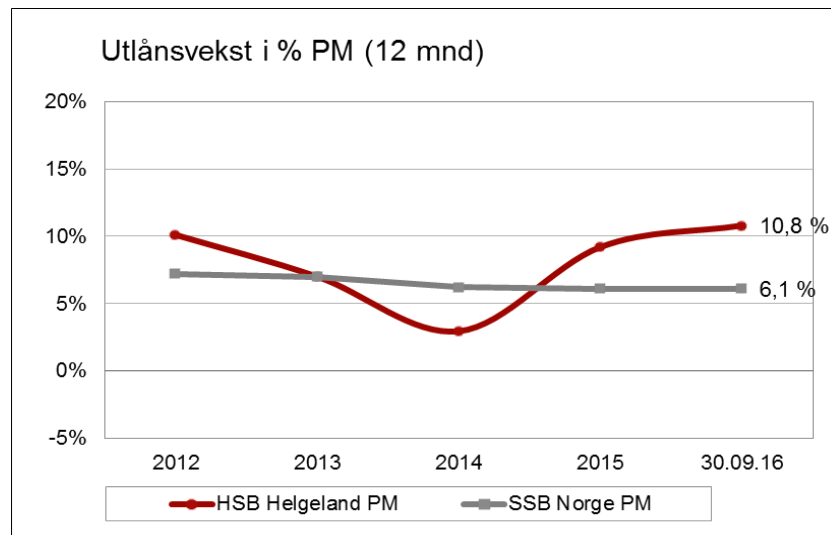
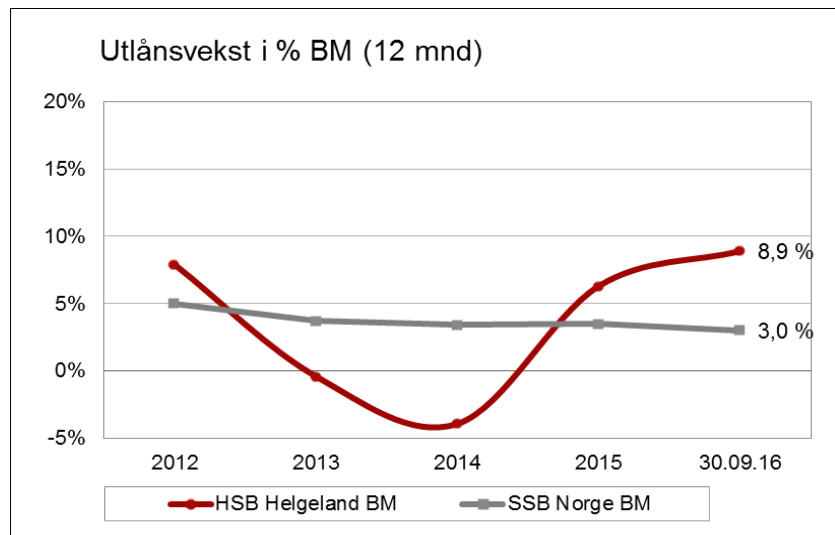
PM-andel

- Mål minst 60 %
- Per Q3 67,9 (67,5) %

Lokalt på Helgeland

- Per Q3 84,1 (83,6) %

Utlånsvekst BM og PM

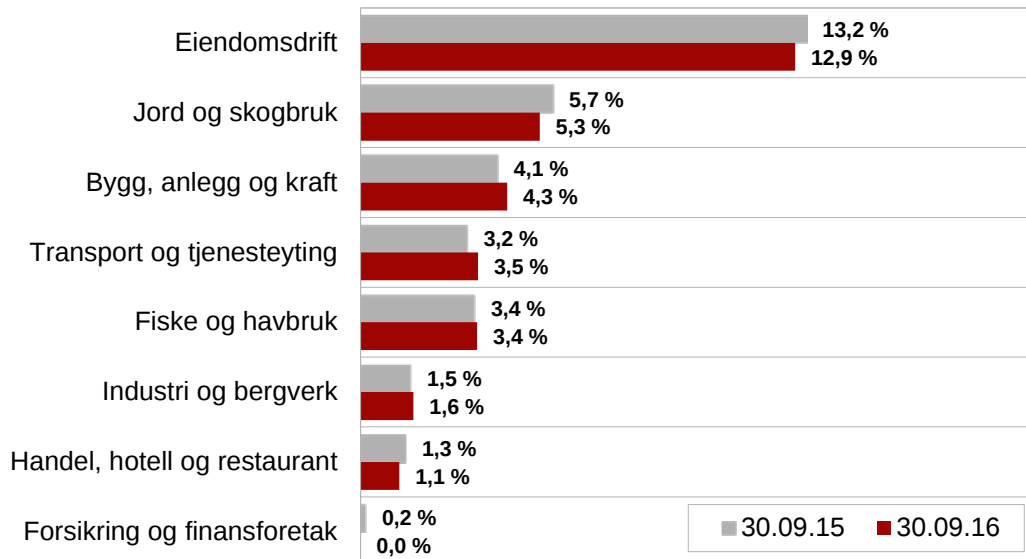

Kommentar

12 mnd vekst 10,1 (5,4) % hvorav BM 8,9 (1,2) % og PM 10,8 (7,6) %

Utlån BM

Utlånsfordeling BM av brutto utlån

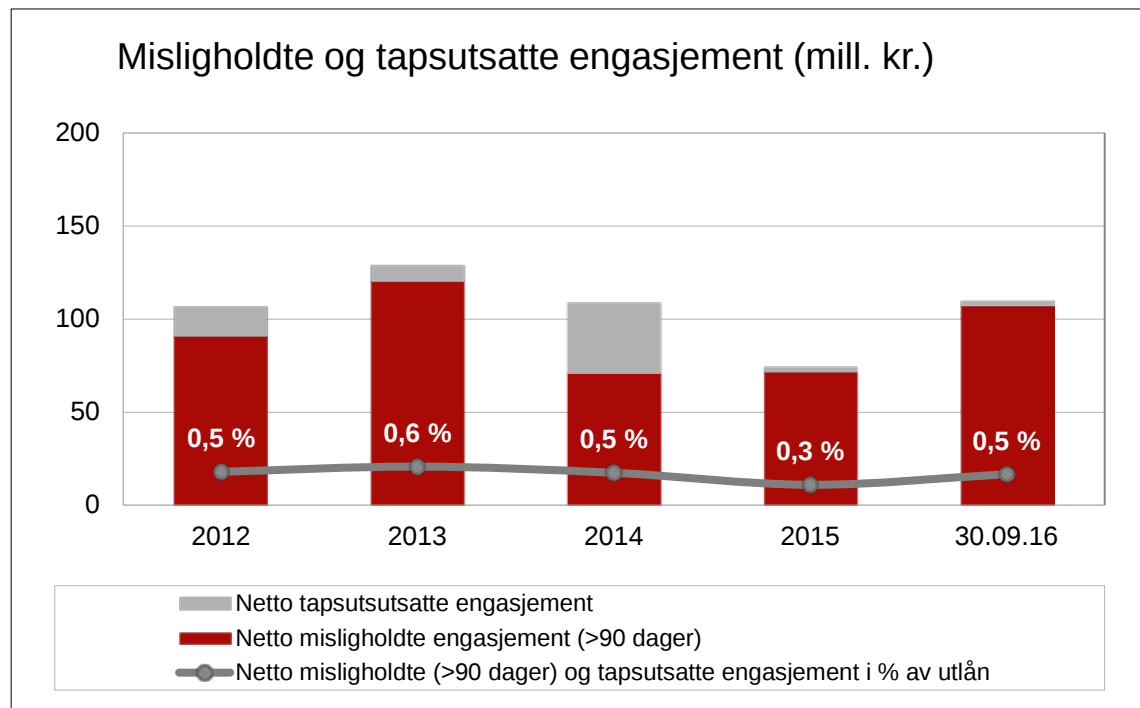

Kommentar

Godt diversifisert
utlånsportefølje i BM og svært
lojale bedriftskunder

Andel BM av totale utlån 32,1
(32,5) % eller MNOK 7.824
(7.187)

Misligholdte og tapsutsatte

God porteføljekvalitet

Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjør 110 (122) mill kr som tilsvarer 0,5 (0,6) % av brutto utlån

Økt gruppenedskrivninger med 8 mill hittil i år.

- Samlet vurdering utfra modell (PD/LGD), utvikling bonitet PM og mislighold

Sum gruppenedskrivning

- 87 mill kr
- 0,36 % av brutto utlån

Hovedtrekk

Resultat

Balanse

Utlån

Innskudd

Finansiering

Soliditet

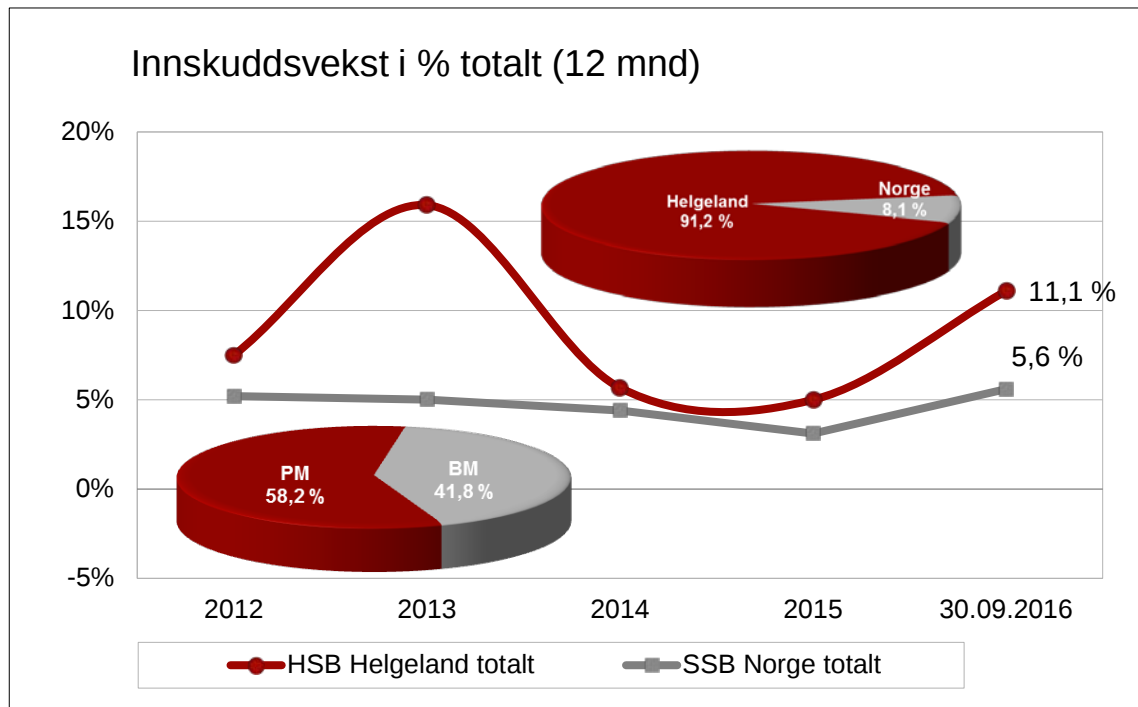
Emisjon

Vedlegg

En drivkraft for vekst på Helgeland

Innskuddsvekst totalt

Kommentar

12 mnd vekst 11,1 (1,3) %

PM-andel

- Per Q3 58,2 (60,3) %

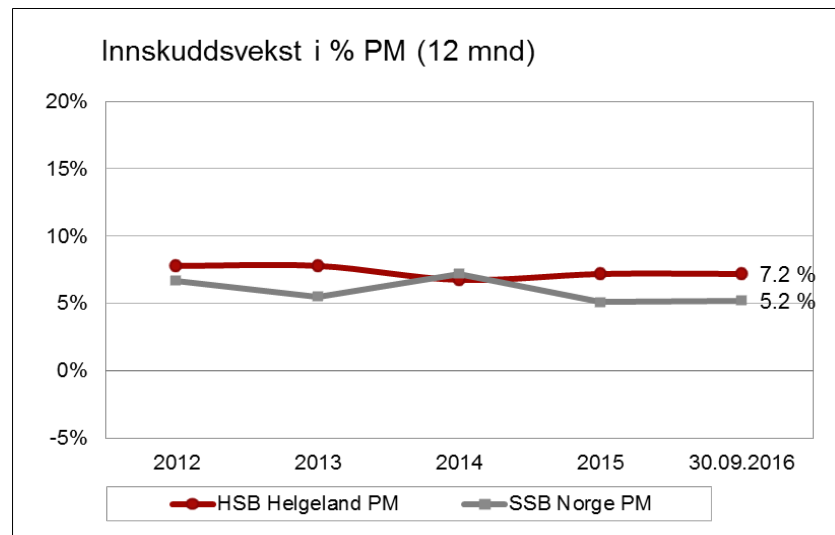
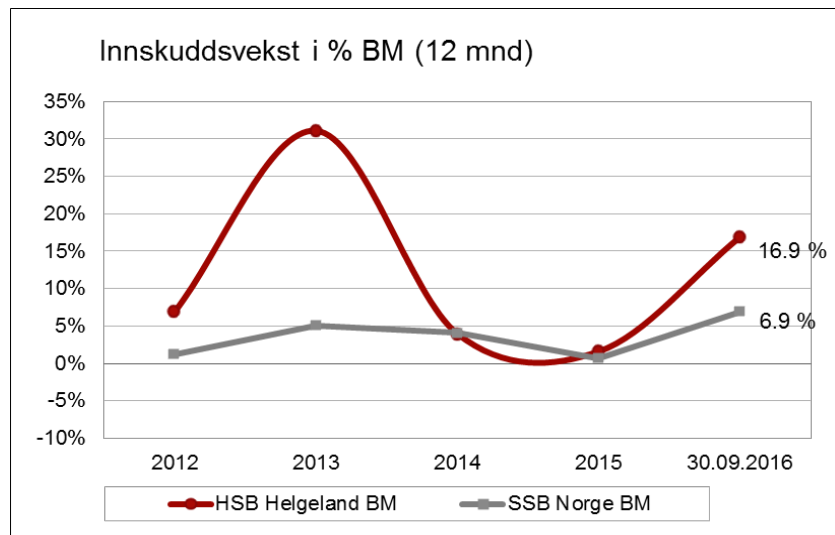
Lokalt på Helgeland

- Per Q3 91,2 (91,2) %

Innskuddsdekning

- Mål minst 60 %
- Per Q3 64,2 (63,7) %

Innskuddsvekst BM og PM

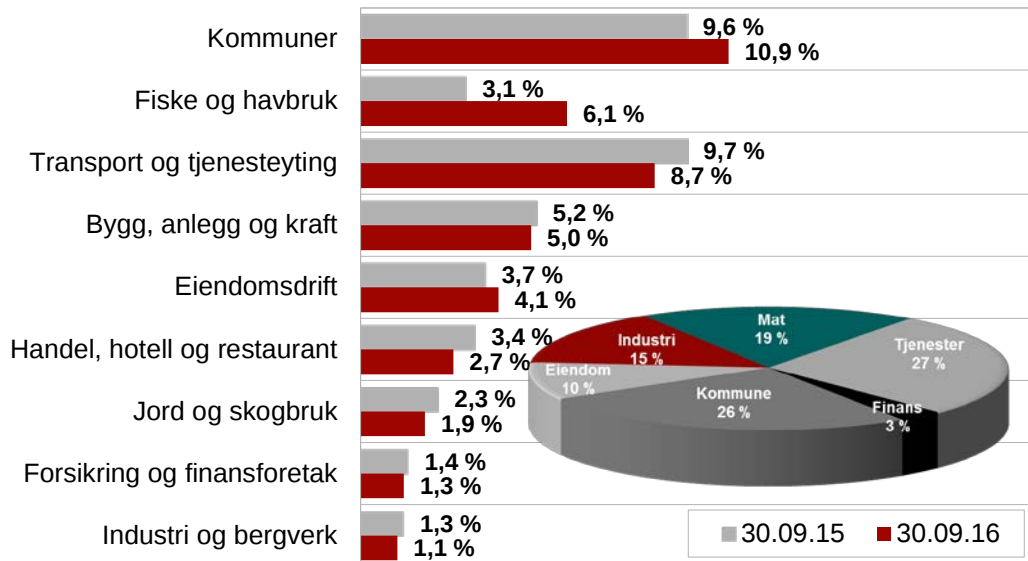

Kommentar

12 mnd vekst 11,1 (1,3) % hvorav BM 16,9 (-5,2) % og PM 7,2 (5,4) %

Innskudd BM

Innskuddsfordeling BM av sum innskudd

Kommentar

Godt diversifisert
innskuddsportefølje i BM

Andel BM 41,8 (39,7) % eller
MNOK 6.544 (5.597) av totale
innskudd

Innskudd fra kommuner utgjør
26 % av BM-innskuddene

Hovedtrekk

Resultat

Balanse

Utlån

Innskudd

Finansiering

Soliditet

Emisjon

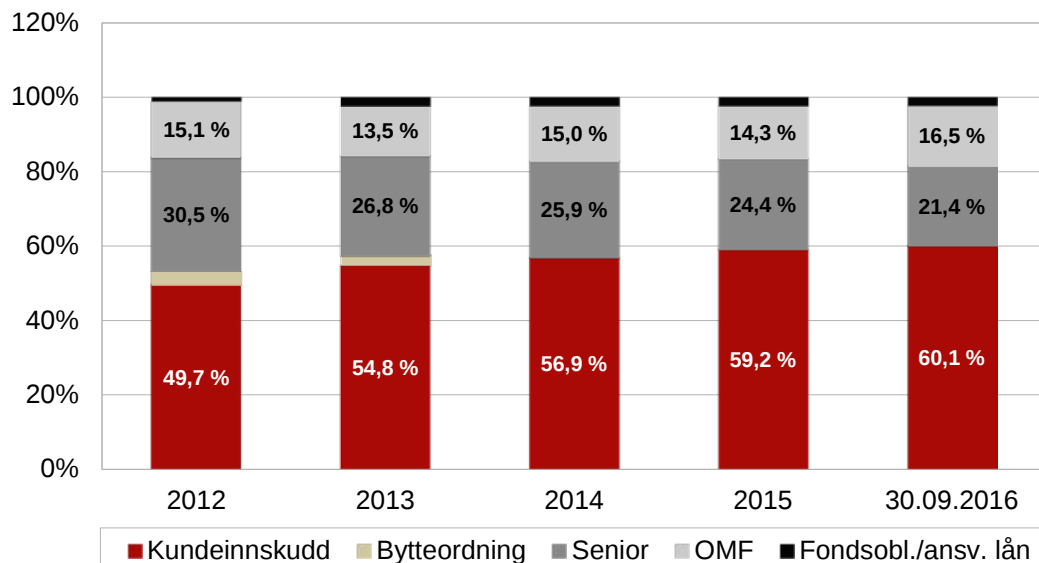
Vedlegg

En drivkraft for vekst på Helgeland

Finansiering

Andel finansiering (mill. kr.)

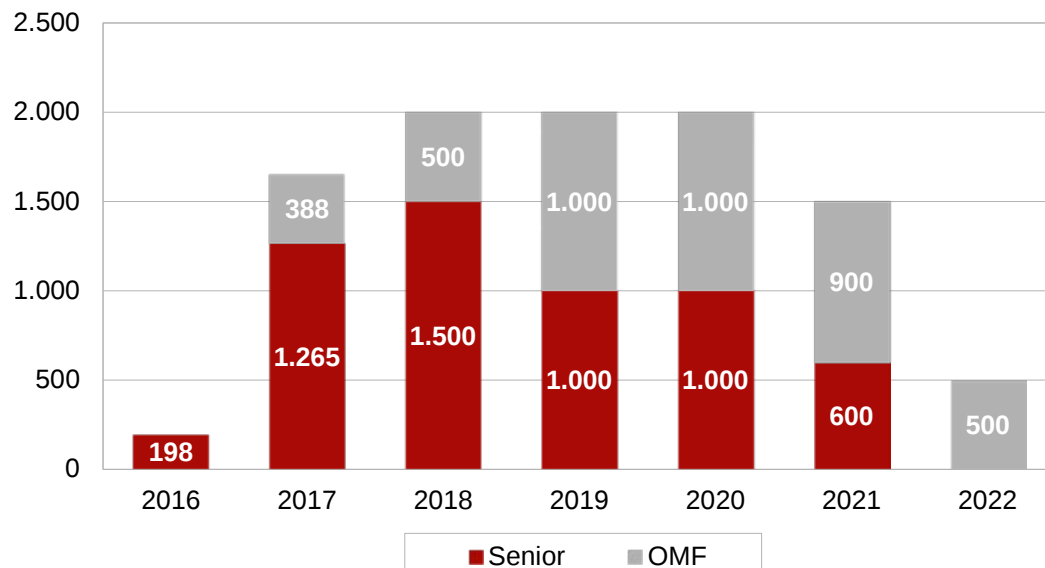

Kommentar

Innskudd er viktigste finansieringskilde.
Økt andel innskudd og OMF

Innlån

Innlån forfallstruktur (mill. kr.)

Kommentar

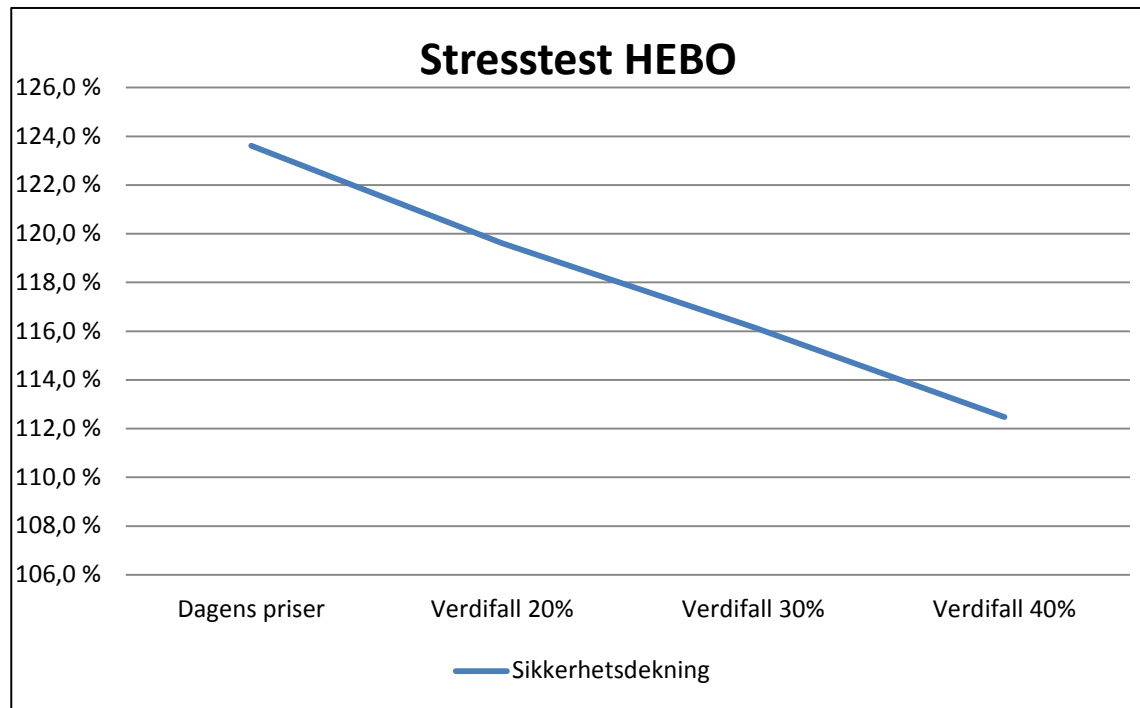
God og langsiktig finansiering

Andel langsiktig finansiering
81,2 % (81,4) %

Samlet durasjon på 2,7 (2,6)
år. Durasjon i boligkreditt-
selskapet på 3,3 år

Økning senior 2021 gjelder
nytt lån fra Nordic Investment
Bank i Q3 2016

Helgeland Boligkreditt AS

Helgeland boligkreditt AS, heleid av Helgeland Sparebank

Resultat etter skatt 27,5 (27,1) mill kr

Brutto utlån utgjør 5.445 (4.312) mill kr og OMF 4.633 (3.673) mill kr

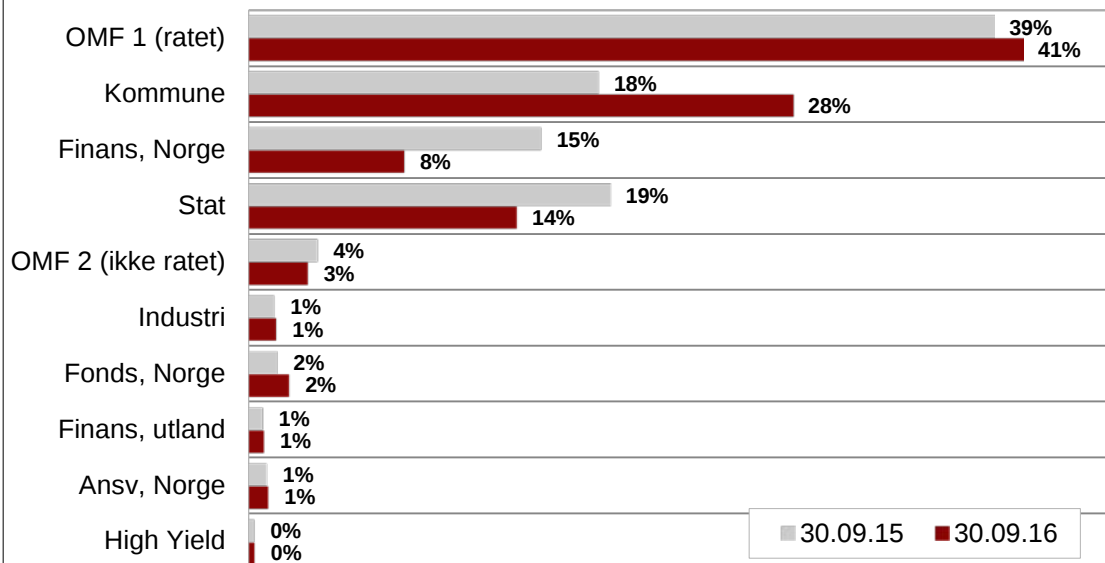
Ren kjernekapitaldekning ble 17,5 (16,2)%. (Standardmetode med 35 % boliglånsvekter).

Overdekning 23 (21) %
Samlet LTV 52 (52) %

Stresstest HEBO - ved boligprisfall på 40 % reduseres overdekningen fra 28 % til 11 %.

Likviditetsbuffer

Sektorfordeling renteportefølje

Kommentar

Likviditetsbufferne utgjør 3,7 (3,8) mrd kr – tilsvarende 13,0 (14,3) % av FVK. Bufferkapitalen består av kontanter, innskudd i NB/ banker og rentebærende verdipapirer. Av dette utgjør renteportefølje 3,1 mrd. kr

Rentebærende verdipapirer:

- Durasjon portefølje 2,0 (2,2) år
- 94 % er ratet A- eller bedre
- 85 % er OMF eller stats-/ kommunegaranterte obl.

Hovedtrekk

Resultat

Balanse

Utlån

Innskudd

Finansiering

Soliditet

Emisjon

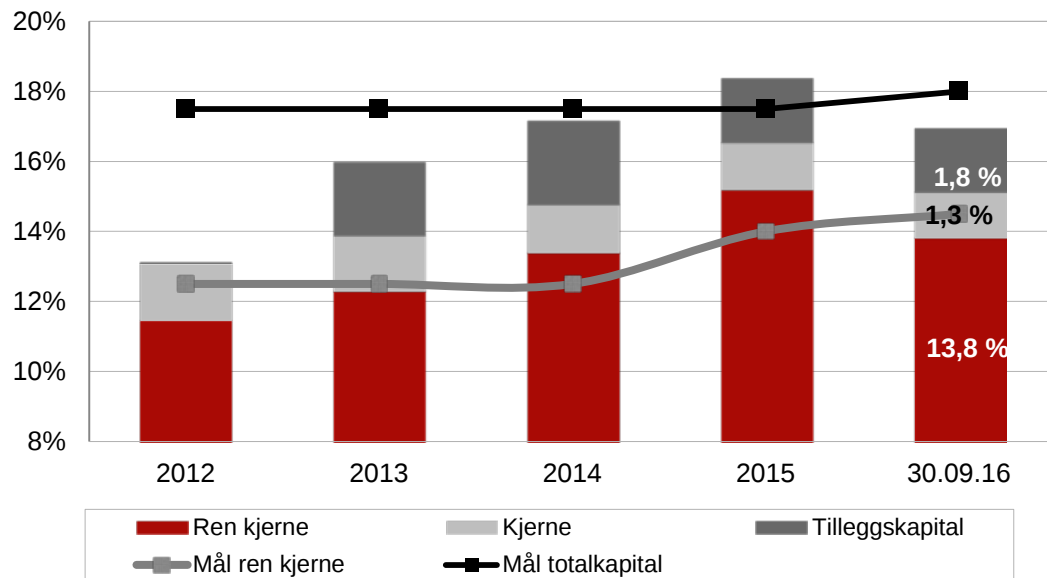
Vedlegg

En drivkraft for vekst på Helgeland

Kapitaldekning

Utvikling kapitaldekning i %

Kommentar

Kapitaldekning

- Ren kjernekapital 13,8 (13,9) %
- Kjernekapital 15,1 (15,3) %
- Totalkapital 17,0 (17,3) %

Resultatet inngår ikke i beregningen. Dersom vi tar inn 60 % av resultatet blir ren kjernekapital 15 %. Engangseffekt omdanning pensjon er da i sin helhet tilført egenkapitalen. (Endring definisjon av massemarkedssegmentet i Q2 2016 utgjør en reduksjon på ca. 0,25-prosentpoeng i kapitaldekningen.)

Uvektet kjernekapital (LR): 7,6 %
Inkl. 60 % av resultat samt engangseffekt: 8,3 %

Bankens målkrav ren kjerne er på minimum 14,5 % og totalkapital på minimum 18,0 %.

Hovedtrekk

Resultat

Balanse

Utlån

Innskudd

Finansiering

Soliditet

Emisjon

Vedlegg

En drivkraft for vekst på Helgeland

Prioriteringer og framtidsutsikter

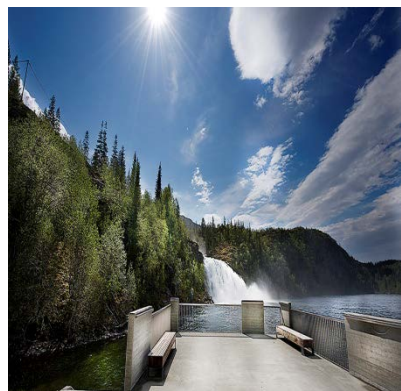
Resultat

- Fortsatt fokus på lønnsom vekst og breddesalg
 - Særsilt markedsvindu på Helgeland gir muligheter for lønnsom vekst
 - Offensiv salgsorganisasjon sikrer breddesalg
 - Fokus på god rådgivning i kundedialogen
- Opprettholde rentenettoen
 - Konkurransetilstand i forhold til gode person- og bedriftskunder fortsatt krevende
 - Økning av boliglånsrentene ?
 - Utvikling kredittspreader ?
- Kostnads mål videreført : 1 % maksimal kostnadsvekst
 - Full effekt av redusert bemanning (13 årsverk) fra fjerde kvartal
 - Forventet vekst tas uten økning av årsverk
 - Ny finansskatt?
 - Forutsigbar pensjonskostnad
 - Høyere skattenivå enn øvrige sektorer ?
 - Løpende implementering av nye digitale løsninger
- Økte nedskrivninger som følge av fortsatt økonomiske usikkerhet i norsk økonomi ?
 - Helgeland fortsatt relativt upåvirket av lavere investeringer og nedbemanning i oljesektoren

Balanse

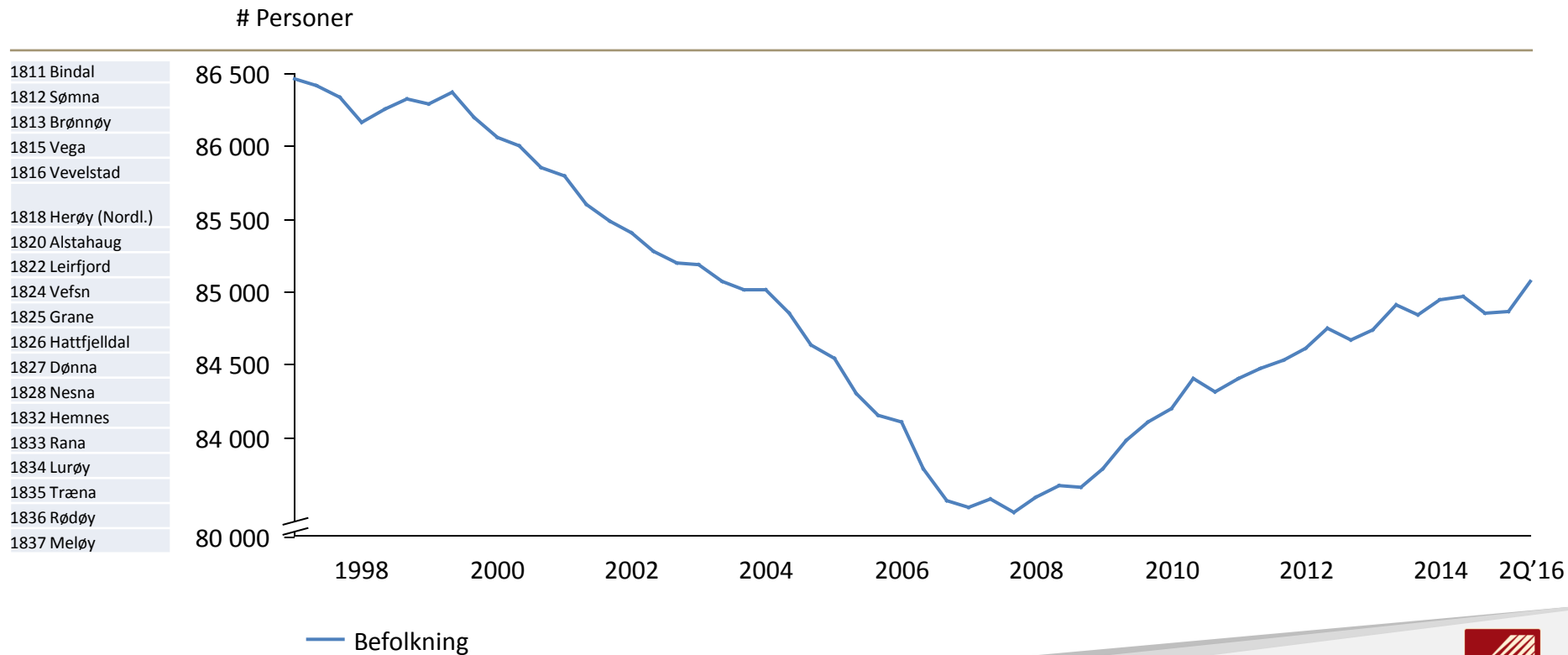
- Høy aktivitet og investeringsvilje i flere sektorer
 - Forventer større vekst i utlån enn landet for øvrig også i fjerde kvartal og neste år
- Fornyelse av større kommuneavtale, nye langsiktige kommuneavtaler og nye bedriftskunder med større innskuddsvolum, forholdsvis stor sparevilje hos privatpersoner
 - Forventer å opprettholde nivået på bankens egenfinansiering gjennom innskudd

Særskilt høy aktivitet forventet de neste 12-18 måneder

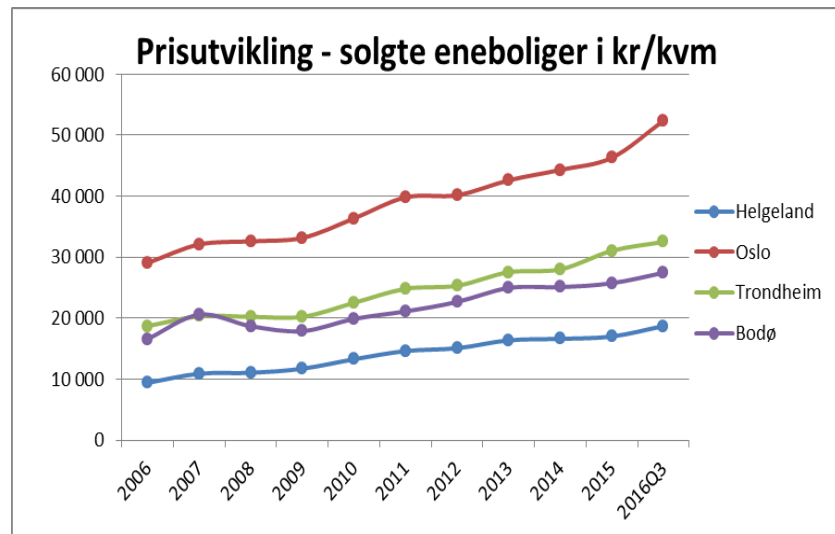
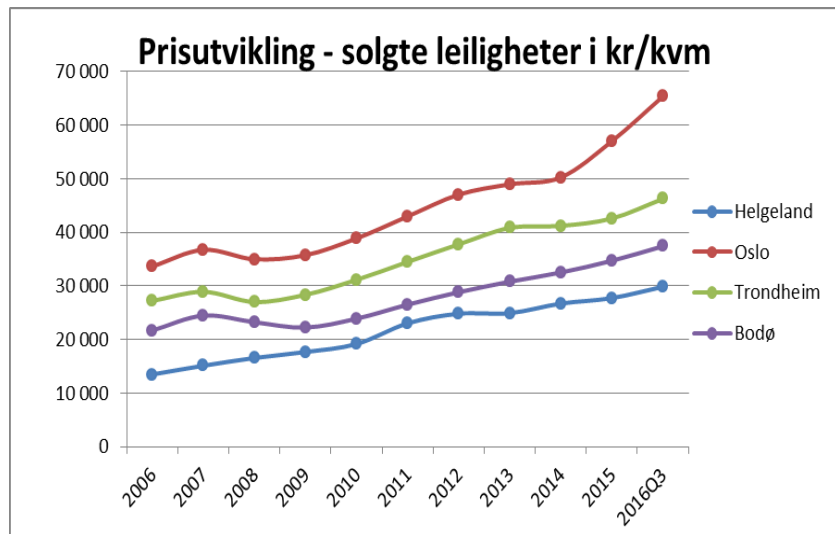

- Helgeland er mindre påvirket av tilbakeslaget innenfor olje/oljeservice enn flere andre deler av landet. Aktiviteten er derfor samlet sett høyere enn landet for øvrig. I tillegg har DNB lagt ned flere kontorer i regionen, som gir gode muligheter for en periode med god, lønnsom vekst.
- En emisjon vil støtte opp om bankens vekstmuligheter og styrke ytterligere bankens gode markedsposisjon.
- Allerede kjente, delvis igangsatte prosjekter innenfor eksisterende kundebase beregnes å ha en finansieringsbehov på om lag NOK 1,1 mrd. Dette anslås å finne sted i følgende sektorer:
 - Sjømatindustrien (20-25%)
 - Fiskeoppdrett, utstyr, båter etc.
 - Bygg og anlegg (40-50%)
 - Boliger, inkludert pleie og omsorg
 - Næringseiendom (20-25%)
 - Inklusive produksjonsfasiliteter
 - Mange andre pågående prosjekter relatert til landbruk, turisme og offentlig infrastruktur
 - Nye kraftanlegg, ny E6 bygges 2016 - 2018, nye vann og kloakkrørledninger
 - I tillegg til ordinære stillinger i stat og kommuner er om lag 10 % av arbeidskraften er sysselsatt i de offentlige institusjonene Statens Innkrevingssentral, Nasjonalbiblioteket, NRKs lisenskontor, NAV Økonomi, Brønnøysundregistrene og Helgelandssykehuset

Befolkningen på Helgeland har steget jevnt siden 2006-2008

Stabil boligprisutvikling

Boligprisutviklingen på Helgeland sammenlignet med større steder (målt ved pris pr kvm for solgte boliger - Eiendomsverdi).

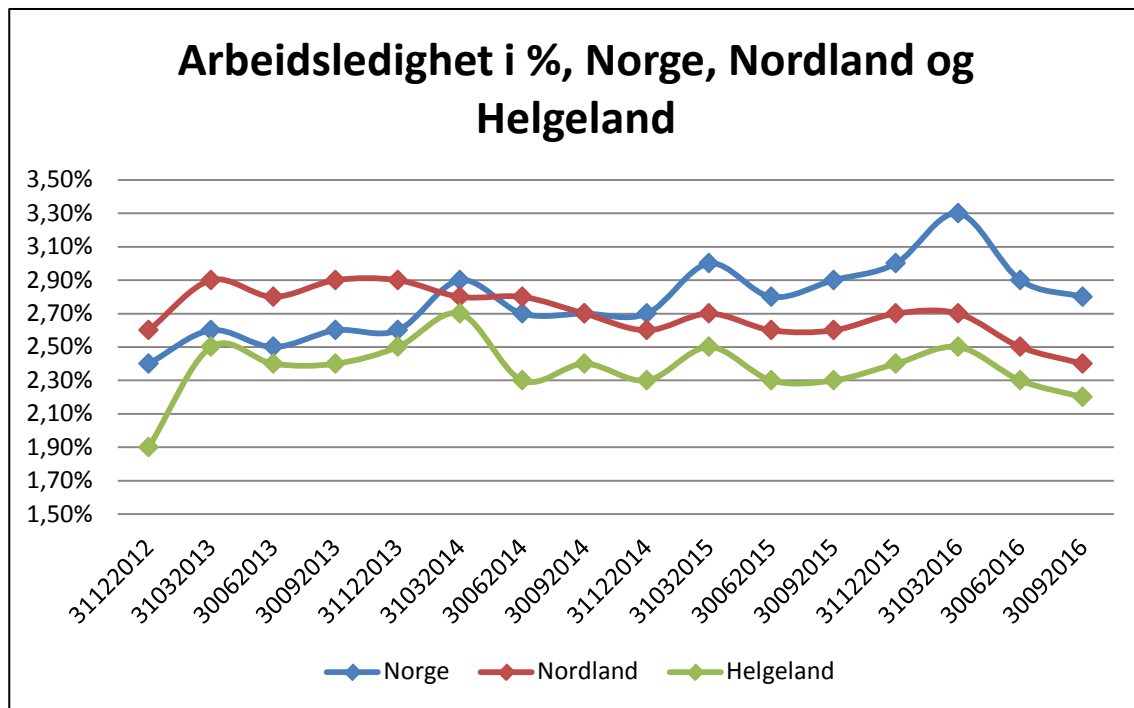
Gjennomsnittlig prisstigning for leiligheter fra 1. januar 2016 til 1. oktober 2016 var 13,0 % på landsbasis.

- Prisstigningen på Helgeland var på 7,6 % i samme periode, i Bodø 7,8 % og i Oslo 14,7 %

Eneboliger hadde fra 1. januar 2016 til 1. oktober 2016 en gjennomsnittlig prisstigning på 8,1 % på landsbasis.

- Prisstigningen på Helgeland var 10,1 % i samme periode, i Bodø 6,6 % og i Oslo 13,1 %

... støttet av lav arbeidsledighet

Kommentar

Arbeidsledigheten på Helgeland følger utviklingen på landsbasis samtidig som at Helgeland ligger lavere enn Nordland samlet og Norge samlet.

Samlet ledighet på Helgeland er på 2,2 % ved utgangen av Q3 2016.

På samme tidspunkt var ledigheten i Norge 2,8 % og ledigheten i Nordland 2,4 %.

Statistikken viser helt ledige

Oversikt over planlagte transaksjoner

Rettet emisjon

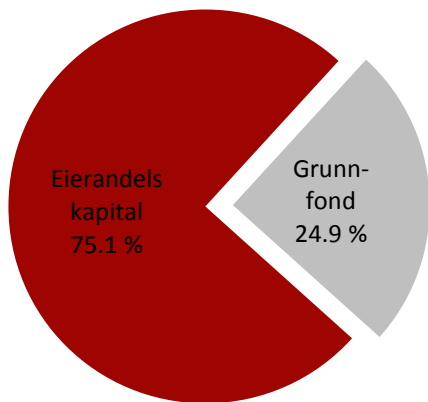
- Rettet emisjon med bruttoproveny inntil NOK 130 millioner, med det formål å støtte sterk vekst i regionen, forventet de neste 12-18 måneder.
- Den rettede emisjonen forventes offentliggjort sammen med Q3/16 den 24. oktober kl. 16.30 (CET).
 - "Overnight Accelerated Bookbuilt Offering" (ABO) som iverksettes etter stengetid på Oslo Børs (16.30 CET), med prisfastsettelse før børsåpning påfølgende dag
 - Rettet emisjon i Norge og internasjonalt, med minstebestilling/-allokering EUR 100 000 (med mulighet til å motta inntil 149 ordre under EUR 100 000)
 - Tilbud i USA til QIBs i henhold til Rule 144A
 - Arctic Securities AS og Norne Securities AS som tilretteleggere

Etterfølgende reparasjonsemisjon

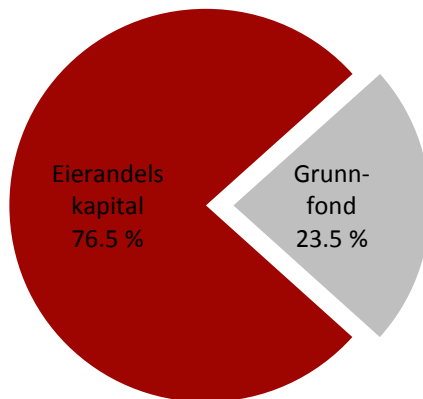
- Under forutsetning av en vellykket rettet emisjon vil Helgeland Sparebank vurdere å gjennomføre en etterfølgende reparasjonsemisjon av nye egenkapitalbevis rettet mot egenkapitalbevisiere i banken per 24. oktober 2016 (som registrert i VPS 26. oktober 2016) som ikke ble invitert til å delta i den rettede emisjonen, og som ikke er hjemmehørende i en jurisdiksjon hvor et slikt tilbud er ulovlig eller, for andre jurisdiksjoner enn Norge, vil medføre krav om prospekt, registrering eller lignende tiltak.
- Slike egenkapitalbevisiere vil motta ikke-omsettelige allokeringer, som gir rett til å tegne og, ved tegning, bli tildelt nye egenkapitalbevis.

Ny eierbrøk (eksempel)

Eierbrøk per 30.06.16

Eierbrøk etter emisjon

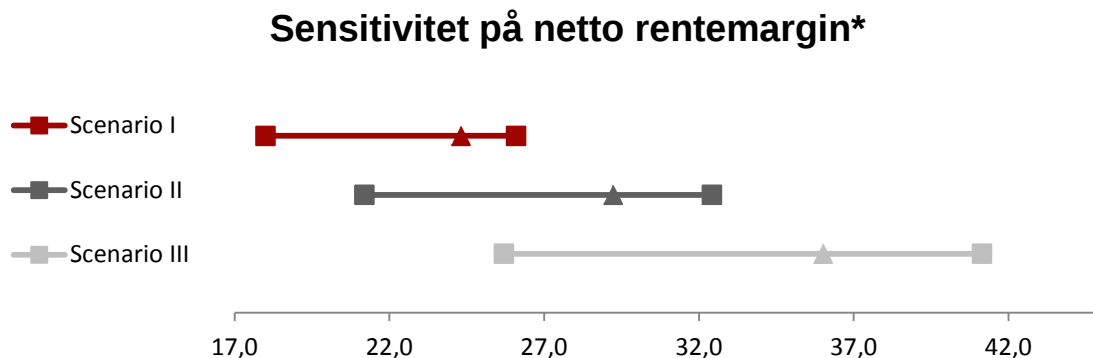
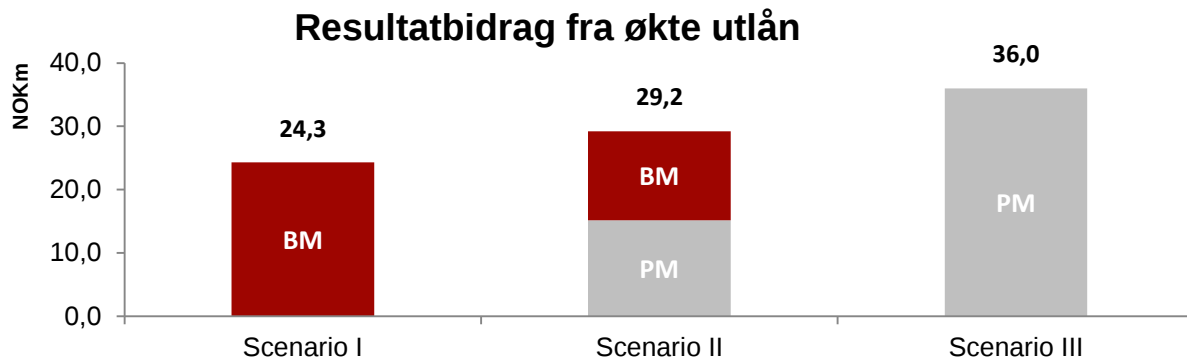

Kommentar

En emisjon på MNOK 130 vil øke eierbrøken fra 75,1 % til 76,5 %, basert på balansen per 30. juni 2016, og hensyntatt delårsregnskapet

(Hvis den nye eierbrøken ble kalkulert basert på markedsverdier, også for grunnfondet, ville eierbrøken vært 72bps høyere)

Resultatbidrag fra økte utlån (eksempel)

Kommentar

MNOK 130 vil gi banken vekstkapital til å vokse risikovektet beregningsgrunnlag (RWA) på NOK 0,9 mrd (CET1 mål: 14.5 %)

Dersom all vekstkapasitet allokeres til PM kan banken vokse NOK 2,5 mrd (0,35% risikovekt). Dersom veksten kommer på BM kan banken øke utlånene med NOK 0,9 mrd

Tre scenarier er presentert:

- Scenario I: all vekst på BM
- Scenario II 2/3 av RWA til PM og 1/3 til BM
- Scenario III: all vekst på PM

*Netto rentemargin: PM 1.00% – 1.60 %, BM 2.00 % – 2.90%

Rettet emisjon

- Vellykket plassering
- Betydelig overtegning
- God oppslutning blant eksisterende og nye eiere
- Emisjonskurs kr. 70,-
- Reparasjonsemisjon på inntil ca. kr. 22 mill.

Takk for oppmerksomheten!

EN **DRIVKRAFT**
FOR **VEKST**

Hovedtrekk

Resultat

Balanse

Utlån

Innskudd

Finansiering

Soliditet

Emisjon

Vedlegg

En drivkraft for vekst på Helgeland

Helgeland Sparebank

100 %

48 %

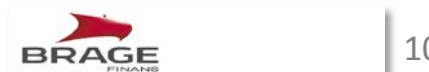
40 %

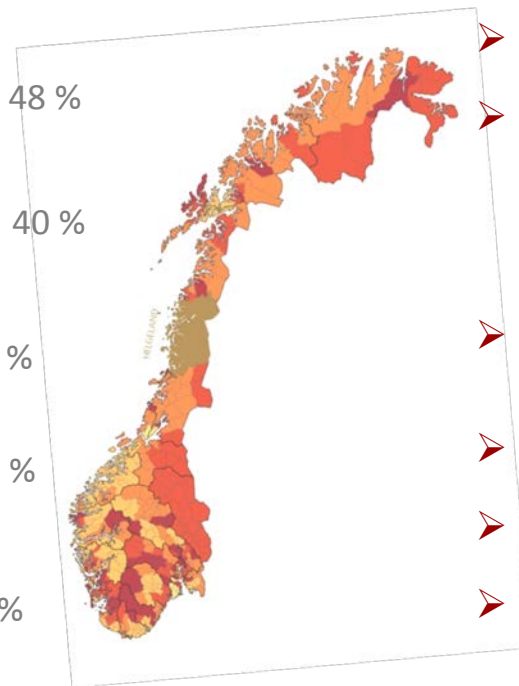
7,9 %

7,5 %

10 %

- Helgeland Sparebank er den 12. største sparebanken i Norge.
- Visjon: En drivkraft for vekst på Helgeland.
- Forretningside: Helgeland Sparebank skal være en lønnsom og ledende bank på Helgeland. Banken skal selge finansielle produkter og tjenester til privatkunder, små og mellomstore bedrifter, kommuner og institusjoner knyttet til Helgeland.
- Kontor: Banken har 4 fulltjenestekontor. Disse ligger i Mo i Rana, Mosjøen, Sandnessjøen og Brønnøysund
- Forvaltningskapital: MNOK 28 866
- Antall årsverk: 151
- Rating fra Moodys: A3 – Stable outlook.
Ticker: HELG, eierbrøk 75,1 %.

Lønnsom vekst støtter opp om finansielle mål

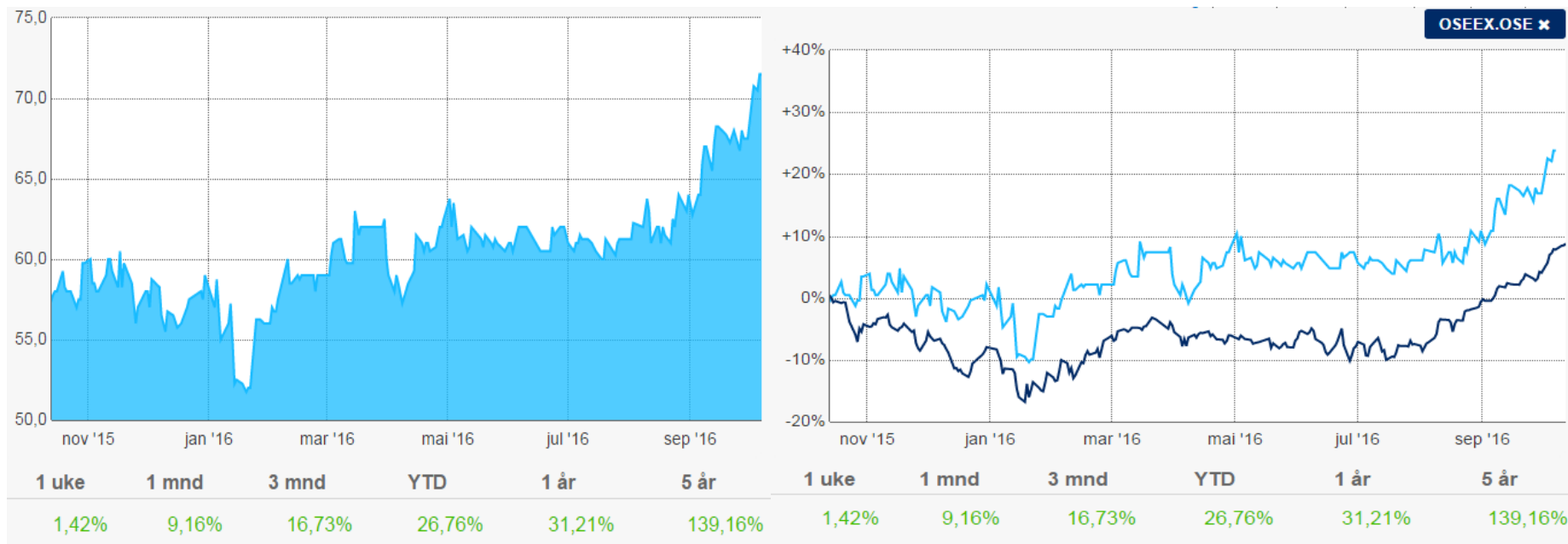
Nytt kapitalmål vedtatt i september 2016. Øvrige finansielle mål er uendret

- Helgeland Sparebank skal gi eierne en god og stabil langsiktig avkastning i form av utbytte og verdistigning. De to eiergruppene skal likebehandles, hvor inntil halvparten av overskuddet kan utbetales som utbytte og gaver.
- Banken skal oppnå en konkurransedyktig egenkapitalavkastning i forhold til risikoprofil. Målet er en egenkapitalavkastning på minst 10 % (konsern) over tid.
- Ren kjernekapitaldekning (konsern) på minimum 14,5 % og en totalkapitaldekning på minimum 18,0 %.
- En kostnadsvekst i perioden frem mot 2018 på maksimalt 1,0 % (konsern).
- En innskuddsdekning på minst 60 % (konsern).
- En PM-andel på minst 60 % av brutto utlån (konsern).

HELG – de 20 største eierne

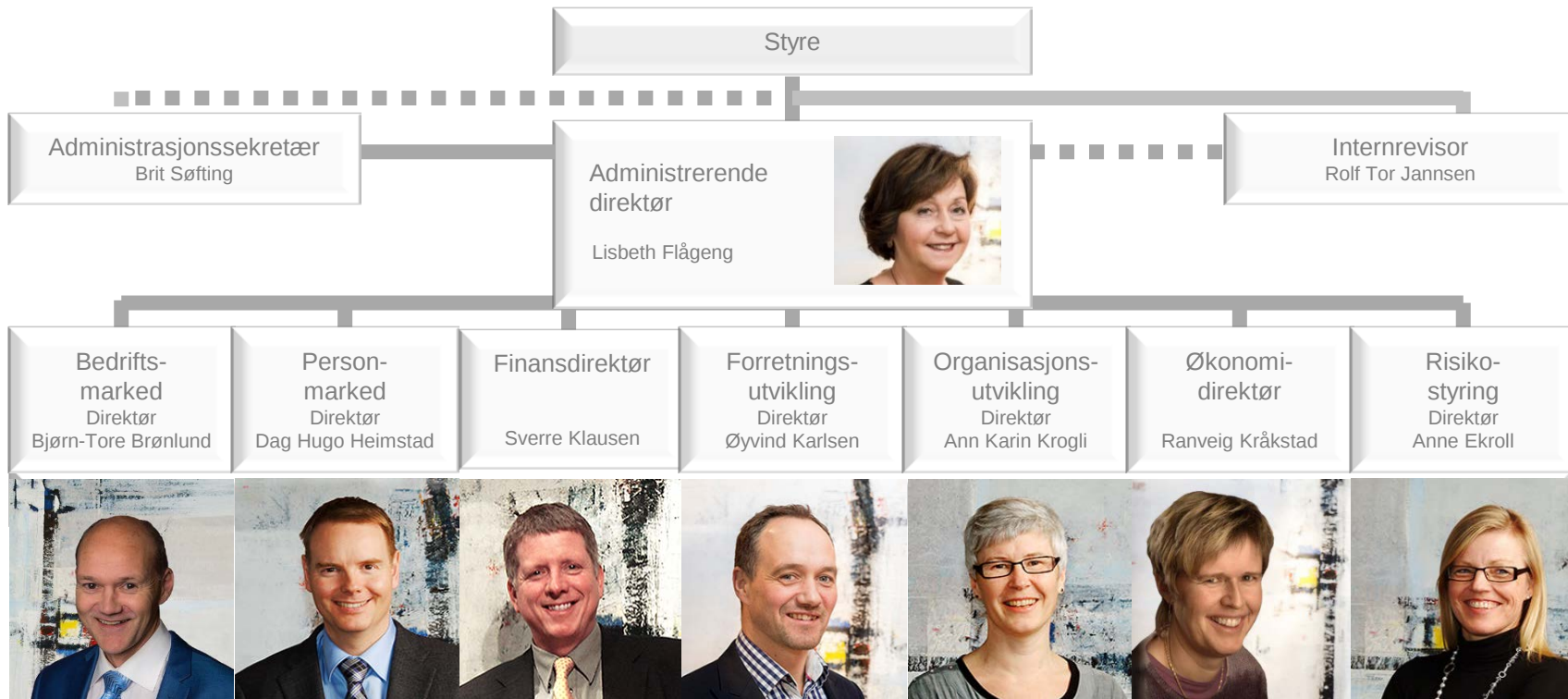
Per 30.09.16	Antall	%-andel		Antall	%-andel
Sparebankstiftelsen Helgeland	6.599.598	35,3 %	Verdipapirfondet Pareto	269.000	1,4 %
Pareto AS	1.570.836	8,4 %	Bergen Kommunale pensj.	266.380	1,4 %
UBS AG, London Branc A/C	1.198.900	6,4 %	Catilina invest AS	198.008	1,1 %
Merrill Lynch Prof.	1.130.015	6,0 %	Sniptind Holding AS	154.061	0,8 %
Pope Asset Management BNY	669.041	3,6 %	Nordenfjelske Bykreditt	134.194	0,7 %
VPF Nordea Norge	665.837	3,6 %	Melum Mølle AS	130.000	0,7 %
MP Pensjon PK	562.203	3,0 %	Forte Trønder	126.100	0,7 %
EIKA Utbytte VPF	532.920	2,8 %	Steffen Nervik	110.000	0,6 %
Lamholmen AS	398.788	2,1 %	Melesio Capital AS	100.000	0,5 %
Helgeland Kraft AS	340.494	1,8 %	Hartviksen Harald Paul	79.898	0,4 %
Sum 10 største eiere	13.668.632	73,1 %	Sum 20 største eiere	15.236.273	81,5 %

HELG – kursutvikling og likviditet

Kurs HELG per 30.09.16. ble kr 67,50 per EK-bevis. Dette er en økning på kr 8,50 siden årsskiftet.

Bankens organisering

Kontaktinformasjon

Hovedkontor

Postadresse Postboks 68, 8601 Mo i Rana
Besøksadresse Jernbanegata 15, 8622 Mo i Rana

Telefon 75 11 90 00
Internett www.hsb.no
Org.nr 937904029

Ledelse

Lisbeth Flågeng, adm. direktør, 75 12 83 01 / 416 85 777 – lisbeth.flageng@hsb.no
Ranveig Kråkstad, økonomidirektør, 75 12 83 32 / 905 04579 – ranveig.krakstad@hsb.no

Investor Relations

Sverre Klausen, finansdirektør, 75 11 82 22 / 916 88 286 – sverre.klausen@hsb.no
Tore Stamnes, finanssjef, 75 11 90 91 / 415 086 60 – tore.stamnes@hsb.no

Styre

Ove Brattbakk, leder
Stein Andre Herigstad-Olsen, nestleder
Eva Monica Hestvik
Bjørn Audun Risøy
Inga Marie Lund
Nils Terje Furunes
Marianne Terese Steinmo
Birgitte Lorentzen
Martin Søreng